

VEREJNÉ PRIESTRANSTVO V OBCI ZÁLESIE

Nový mestský priestor obce Zálesie prostredníctvom relatívne malej plochy vnáša do prímestskej v súčasnosti intenzívne urbanizovanej obce chýbajúci prvok – miesto spoločenského stretávania sa obyvateľov. Autori architektonického riešenia veľmi vhodne skĺbili prvky drobnej architektúry s plochami parkovej zelene, detským ihriskom, fontánou a miniamfiteátrom. Rovný terén autori v niektorých miestach „zvlnnili“ aby ho ozvláštnili. Tento zámer privítali najmä deti, ktoré si miesto hier obľúbili. Celkové dotvorenie priestranstva zeleňou zvýšilo jeho estetickú aj kvalitatívnu úroveň.

Snaha autorov bola vytvoriť multifunkčný priestor. Na ploche sú dve kompozičné osi, vedúce pozdĺž záujmového územia zo severnej a južnej strany. Severná os oddeľuje bytové domy od centrálnej plochy, pričom akceptuje „predzáhradky“ bytových domov. Južná os je tvorená priebežným chodníkom. Plochu formujú terénne úpravy, ktoré zároveň oddeľujú jednotlivé funkcie riešeného územia. Terénne úpravy sú podporené výsadbou krovin. Stromy tvoria zelenú kompozičnú os cez územie a majú tiež funkciu bariérového prvku.

Urbanistické riešenie

Cieľom autorov tohto územia bolo zlepšenie životného prostredia v obci, zvýšenie kvality života obyvateľov

Lokalita:	Cessayova ulica, Zálesie
Objedávateľ:	Obec Zálesie
Architektonické riešenie:	AŽ PROJEKT s. r. o. – Ing. Vojtech Krumpolec, Ing. arch. Peter Derevenec
Rekonštrukcia verejného osvetlenia:	Ing. Miloš Červenka
Technologická časť – čerpacia stanica:	Marián Kozmplik
Technologická časť – fontána:	Ing. Eduard Beňo – Badetechnik
Odvod dažďovej vody:	Ing. Marek Wild
Štúdiá hydrogeológia:	Mgr. Ivan Brutenič
Sadové úpravy:	Ing. Anna Dobručka
Lehota výstavby:	2008 – 2010

v obci, celková humanizácia a revitalizácia časti obce. Ťažiskovými atribútmi riešenia sú: rešpektovanie pôdorysu, jeho kompozično-priestorových vzťahov, doplnenie drobnej architektúry (lavičiek, smetných košov, stojanov na bicykle a pod.) ako prostriedku pre zatriebnenie priestoru, celková organizácia dopravy a návrh peších prepojení, posilnenie zelených plôch v urbanistickej štruktúre obce, zvýšenie estetickej kvality a úrovne verejného priestranstva prostredníctvom výsadby drevín, vytvorenie možnosti pre lokalizáciu mobilných zariadení v rámci konania kultúrnych a spoločenských stretnutí v obci.

Architektonické riešenie

Priamo nadväzuje na urbanistické riešenie, pričom sa sústreďuje na celkové zvýšenie estetickej a kvalitatívnej úrovne verejného priestranstva, prostredníctvom úpravy spevnených plôch, efektívneho využitia a novej funkčnej náplne priestorov, vrátane dotvorenia centrálneho priestoru, doplneného o drobnú architektúru a parkové úpravy.

Z hľadiska funkčného riešenia sú jednotlivé priestory zastúpené nasledovne: priestor fontány, detského ihriska 1 a 2, zelené plochy, spevnené plochy a chodníky. Návrh riešenia zelene vychádza z charakteru prírodného prostredia, ekologických podmienok, z lokalizácie potenciálnych vegetačných jednotiek a z druhej skladby drevín v obci. Navrhované trávnaté plochy so soliternou výsadbou kríkov a stromov v priestore, zvyšujú podiel zelene v riešenej lokalite. Úprava verejného priestranstva v centrálnej časti obce Zálesie spočíva v komplexnom vybudovaní a revitalizácii celého priestranstva. Nevyhnutnou súčasťou návrhu je aj vybudovanie nového technického vybavenia k sadovým úpravám, ako je štúdiá, závlahový systém, odvod dažďovej vody, strojnotechnologická časť čerpacej stanice fontány ale aj vybudovanie resp. rekonštrukcia technického vybavenia, ako sú káblové rozvody a vonkajšie osvetlenie areálu.

Stavebno-technické riešenie

Pri realizácii boli použité kvalitné materiály, ktoré v kombinácii s riešením architektonického detailu dotvárajú originalitu priestoru.

Detské ihriská 1 a 2 sú situované v strede severnej časti areálu na roz-

hraní zelených a spevnených plôch. Ihrisko 1 má tvar natiahnutého amorfného trojuholníka v smere východ - západ. Z hľadiska výškového usporiadania prevládajúcou časťou ihriska tvorí rovinná plocha, ktorá sa na určitých miestach nepravidelne vlní a plynulo stúpa v obľbých tvaroch na maximálnu výšku cca 1,5 m nad terén ihriska. Celková plocha prvého ihriska je 277 m². Z toho výmera plochy zvlnenej časti ihriska je 70 m². Sú tu osadené prvky detského ihriska: hodičačky a kolotoče. Do budúcnosti sa uvažuje s umiestnením detského hračky.

Ihrisko 2, situované východne od detského ihriska 1, má kruhový tvar s priemerom 10 m. Z výškového hľadiska usporiadania, celú časť ihriska tvorí rovinná plocha bez zvlnení. Celková plocha druhého ihriska je 93 m². Na ihrisku sú osadené dva štylizované prvky využívané na loptové hry.

Ihriská majú finálny povrch – polyuretánový vodopriepustný s elastickou vrstvou z PUR/recyklovaného granulátu plus alebo z granulátu PUR/EPDM 15 mm; farebnosti oranžovej a hnedej; podkladom sú drenážne asfaltové koberce s kamennou drvinou.

Terénne schody amfiteátra v tvare kruhového segmentu, v troch výškových úrovniach nadväzujú priamo na areál kruhového detského ihriska. Schody majú amfiteatrovo-areňový efekt a svojim stupňovitým tvarom uzatvárajú chrbát umelého kopca zo západnej strany. Čo sa týka materiálového riešenia, schody sú vyskladané z veľkozmerných betónových plátní šedej farby.

Fontána

Z hľadiska kompozičného je fontána situovaná do nástupného priestranstva

z Cessayovej ulice a reprezentuje súčasne vstupnú bránu do spoločenskoo-dýchového centra v smere od kultúrneho domu. Z hľadiska architektonického je fontána navrhnutá ako bezbariérový objekt, (bez klasického bazéna) v úrovni fontánovej dlažby v konkávnom tvare, čo znamená, že dlažba v rozsahu fontány je mierne znižovaná oproti okolitému terénu, čím vytvára tanierový efekt a súčasne sa vytvorí aj rozhranie medzi fontánou a ostatnými spevnenými plochami a zafinuje sa tak opticky priestor fontány. Na takto vytvorenej ploche fontány je rozmiestnených pätnásť trysiek s podsvietením, v nepravidelných vzdialenostiach od seba v úrovni dlažby, na vytvorenie priestorového vodného sveta

– systémom výstrekov vodných lúčov v nepravidelných intervaloch, doplneného vo večerných hodinách o nasvietenie vodných lúčov.

Celý priestor fontány je vydláždený čadičovou dlažbou. Priestor okolo jednotlivých trysiek je lemovaný kamennými segmentmi z rezaného ryolitú v tvare kruhov. Fontána je navrhnutá ako monolitická železobetónová doska kruhového tvaru s priemerom 10 000 mm. Každé z troch tlakových čerpadel fontány je napojené na frekvenčný modul a jednotlivé výšky výstrekov sú vopred naprogramované a riadené riadiacou jednotkou.

Nasvietenie fontány zabezpečujú LED koncovky, ktoré sú privedené ku každej tryske. LED Lighting-systém je

napojený na hlavnú riadiacu jednotku a podľa jej stanoveného programu mení farbu nasvietenia vodného lúča.

Celá zóna priestranstva je napojená na nové osvetlenie a jeho spínanie je zabezpečené centrálnou.

Stavebné práce na priestranstve boli realizované tak, aby obyvatelia okolitých domov boli obmedzovaní čo možno najmenej hlukom a prašnosťou zo stavby.

*V spolupráci s Ing. Vojtechom Krumpolcom a Ing. arch. Petrom Derevencom pripravila Martina Horváthová
Foto: AŽ PROJEKT s. r. o.
Letecké foto: Martin Žilka*

